

جای مهر آموزشگاه		بسمه تعالی آزمون دی ماه سال تحصیلی ۹۹-۹۸ آموزشگاه خرد			اداره کل آموزش و پرورش استان اصفهان مدیریت آموزش و پرورش ناحیه سه	
مدت آزمون: ۷۵ دقیقه		زمان امتحان: ۹ صبح	تاریخ اجرا: ۹۸ / ۹ / ۲۱	پایه و رشته: دهم	درس: فارسی ۱	
طراح سؤال: خیام		تعداد صفحات: ۴	شماره دانش آموزی:	نام پدر:	نام و نام خانوادگی:	
تاریخ تصحیح:		نام و امضا مصحح:		به حروف:		نمره پایانی:
پروردگارا! مرا مدد کن تا دانش اندکم، نه نردبانی باشد برای فزونی غرور و تکبر، نه حلقه‌ای برای اسارت و نه دست‌مایه‌ای برای تجارت؛ بلکه گامی باشد برای انسانیت و متفاوت ساختن زندگی خود و دیگران.						
بارم	سؤالات					ردیف
قلمرو زبانی (۷ نمره)						
۱/۵	الف) معنی واژه (۱/۵ نمره) معنای واژه‌های مشخص شده را بنویسید. -عشق شوری در نهاد ما نهاد -راست به مانند یکی زلزله -شفق، آینه‌دار نجابت. -دلا معاش چنان کن که گر بلغزد پای -که به ماسوا فکندی، همه سایه‌ی هما را -مکاری از ما سی دینار مغربی می‌خواست.					۱
۰/۵	ب) املائی واژگان (۱/۵ نمره) کدام مصراع زیر، نادرستی املائی ندارد؟ ○ (۱) نماز صبح شهادت گذارده‌ای ○ (۲) سبا بر آن سر زلف، ار دل مرا بینی ○ (۳) غبار راهگذارت کجاست تا حافظ ○ (۴) تا خوار غم عشقت، آویخته در دامن					۲
۰/۵ ۰/۵	املائی درست هر واژه را از داخل کمانک انتخاب کنید. - (خواست - خاست) کزان ورطه، قدم در کشد. - هر کس را به سزا حق شناس باش؛ خاصه (قرابت - غرابت) خویش را					۳
۰/۵	ج) دستور زبان (۴ نمره) کدام قسمت جمله‌ی زیر حذف شده است؟ نوع حذف را مشخص کنید. - نیکوخو، بهتر هزار بار از نیکو رو					۴
۰/۵	کدام ترکیب با توجه به الگوی «هسته + مضاف‌الیه + مضاف‌الیه» ساخته شده است؟ ○ (۱) گوشه‌ی وجدان تاریخ ○ (۲) غبطه‌ی بزرگ زندگانی ○ (۳) بهشت جاودان الهی ○ (۴) دیوار نوساز آجری					۵

۰/۲۵	نقش ضمیر پیوسته «ت» در مصراع زیر چیست؟ -گرتِ هواست که معشوق نگسلد پیمان			۶
۰/۵ ۰/۵	نقش دستوری کلمات مشخص شده را بنویسید. -تویی رزاق هر پیدا و پنهان. -تا عهد تو درستم، عهد همه بشکستم			۷
۰/۵	نوع «او» را در جمله‌های زیر معلوم کنید. -زندگی و سفر مانند هم هستند. -در طول زندگی، سفر می‌کنیم و در سفر هم زندگی می‌کنیم.			۸
۰/۵	تفاوت معنایی فعل «گشت» را در ابیات زیر توضیح دهید. -بادی که در زمانه بسی شمع‌ها بکشت -گفتم که نوش لعلت، ما را به آرزو کشت هم بر چراغدان شما نیز بگذرد گفتا تو بندگی کن، کاو بنده پرور آید			۹
۰/۷۵	جدول زیر را کامل کنید.			۱۰
	فعل	ساخت منفی	مضارع اخباری	فعل امر
	خواهد پرسید			
قلمرو ادبی (۵ نمره)				
۰/۵ ۰/۵ ۰/۵	الف) شعر حفظی (۱/۵ نمره) سروده‌های زیر را کامل کنید. وقتی دل سودایی، می‌رفت به بستان‌ها گه نعره زدی بلبل، گه جامه دریدی گل علی ای که به ماسوا فکندی، همه سایه‌ی هما را			۱۱
نمره ۱	ب) تاریخ ادبیات (۱ نمره) نام پدیدآورندگان آثار زیر را بنویسید. غزل بوی گل و ریحان‌ها: گوشواره‌ی عرش: الهی‌نامه: قابوس‌نامه:			۱۲

۰/۵	ج) آرایه‌های ادبی (۲/۵ نمره) در بیت زیر، استعاره‌ها را مشخص کنید. -ای تورمه سپرده به چوپان گرگ طبع این گرگی شبان شما نیز بگذرد	۱۳
۰/۵	بیت زیر را با توجه به آرایه‌ی «حسن تعلیل» بررسی کنید. بید مجنون در تمام عمر سر بالا نکرد حاصل بی حاصلی نبود به جز شرمندگی	۱۴
۰/۲۵	در مصراع «بر سر آنم که گر ز دست برآید»، «سر» مجاز از چیست؟	۱۵
۰/۷۵	هر یک از آرایه‌های «حسن آمیزی - مجاز - حسن تعلیل - تشخیص» مربوط به کدام مورد زیر است؟ الف) در حضيض هم می‌توان عزیز بود / از گودال بپرس ب) درختان را دوست می‌دارم که به احترام تو قیام کرده‌اند ج) لیک چنان خیره و خاموش ماند / کز همه شیرین‌سخنی، گوش ماند	۱۶
۰/۵	درستی و نادرستی عبارات زیر را با ✓ و ✗ مشخص کنید. -واژه‌ی «صبا» در ادبیات فارسی، نماد پیام‌رسانی است. ☐ -به واژه‌هایی که در پایان جمله بیایند و از نظر صامت و مصوت‌های پایانی یا وزن یا هر دو هماهنگ باشند، کلمات «مسجع» می‌گویند. ☐	۱۷
قلمرو فکری (۸ نمره)		
۱	الف) معنی شعر و نثر (۴ نمره) معنی و مفهوم بیت‌ها و عبارات‌های زیر را بنویسید. -به نام کردگار هفت افلاک که پیدا کرد آدم از کفی خاک	۱۸
۱	-نعره برآورده، فلک کرده کر دیده سیه کرده، شده زهره‌در	
۰/۵	-ای مفتخر به طالع مسعود خویشتن تأثیر اختران شما نیز بگذرد	
۰/۵	-یوسف را از روی نیکو، بند و زندان آمد	
۱	-چون بر رقع‌ی من اطلاع یابد، قیاس کند که مرا اهلیت چیست.	

۰/۵	۱۹	(ب) درک مطلب (۴ نمره) با توجه به شعر «مهر و وفا» حافظ، شرط وفاداری معشوق را چه می‌دانند؟
۰/۵	۲۰	در جمله‌ی زیر، نویسنده بر کدام ویژگی اخلاقی تأکید می‌کند؟ - اثر غم و شادی پیش مردمان، بر خود پیدا مکن.
۰/۵	۲۱	مَثَل «گندم‌نمای جو فروش مباش.» آدمی را از چه کاری بر حذر می‌دارد؟
۲ نمره	۲۲	هر یک از موارد زیر با کدام قسمت از عبارتهای روبرو ارتباط معنایی دارد؟ به هم وصل کنید. الف) شرفاً المكان بالمکین ب) و مکر کردند و خدا نیز مکر کرد و خدا بهترین مکرکنندگان است. ج) او حسین(ع)، خونش را در راه تو داد تا بندگان را از نادانی و گمراهی، نجات بخشد. د) و من يَتَوَكَّلْ عَلَى اللَّهِ فَهُوَ حَسْبُهُ ۱) در گذرگه تاریخ ایستاده‌ای ۲) در حضيض هم می‌توان عزیز بود ۳) چو گفتمش که دلم را نگاه دار چه گفت / ز دست بنده چه خیزد خدا ننگه دارد ۴) هرگز کید کایدان، با خواست خداوند غیب‌دان برابر نیاید ۵) با جامی از فرهنگ، بشریت راهگذار را می‌آشامانی.
۰/۵	۲۳	به چه دلیل نویسنده معتقد است که مثل قرآن، مثل آب روان است؟ لحظاتتان سرشار از عشق به خدا خیام